

However, the festival is a modern holiday in the context of revealing the tendencies of globalization and alterglobalism and it emerges as a exaggeration of the holiday component in everyday life. The influence of economic, socio-political factors on festive culture allows us to analyse the festival in the everyday-reflexive planes of «cultural - political – economic» relations. The creative, economic, political and corporate aspects of festive culture are presented in the works of T. Abankina, O. T. Bogomolova, O. B. Dolgin, V. L. Inozemtseva, V. I. Martsinkevich, I. V. Sobolev, T. N. Presikova, V. V. Savchuk, M. A. Khrenova; the globalization project – in the explorations of the domestic scholars V. Kizima, O. Gomilko, T. Lyutoy, E. Andros, R. Shulga, as for the context of the civilization aspect (modern industry and cultural practices) – in the works of Z. Bauman, J. Bernanos, N. Luhmann, F. Muret and others.

Key words: *appropriator, communication, culture art, festivation, globalization.*

УДК 78.079(437.1/.2)

С. І. Бережник

ВПЛИВ МУЗИЧНИХ АСОЦІАЦІЙ НА РОЗВИТОК ФЕСТИВАЛЬНОГО РУХУ В ЧЕСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ

Дана стаття присвячена асоціаціям музичних фестивалів, які виступають важливим механізмом і компонентом міжкультурної комунікації. Кожен фестиваль, який існує сьогодні в Європі, є складовою загальної культурної панорами своєї країни й формує її культурну ідентичність. Фестивалі, як частина мистецького ринку країни, розв'язують цілу низку соціокультурних завдань, а саме: відтворення новітніх зразків музичного мистецтва у власній країні; розвиток традицій й поширення національної культурної спадщини у світі; розширення інформативних та творчих зв'язків між учасниками фестивалів; популяризація окремих сторінок національної культури та історії. Саме творчі асоціації допомагають фестивалям та їхнім організаторам розвиватися й належно виконувати свої функції.

Ключові слова: *Чеська Республіка, музичні фестивалі, асоціації, міжкультурні взаємозв'язки.*

Для кращого розуміння рівня розвитку українського фестивального руху в європейському культурному просторі доцільно розглянути практику фестивальних рухів в найближчих європейських країнах, щоб визначити спільне і відмінне у фестивальному житті сучасної Європи та нашої країни. Для порівняння вибрано одну з європейських країн, а саме Чехію, яка теж проходить свій шлях побудови демократичного суспільства.

На сьогодні у Чеській Республіці проходить багато різних музичних фестивалів, які кожного року відвідує багатотисячна аудиторія шанувальників мистецтва. Так у доповіді на веб-сайті <http://www.freemusic.cz> згадано 260 фестивалів, що функціонують на території колишньої федерації з квітня по вересень щороку. Деякі музичні фестивалі включають багато жанрів для збільшення аудиторії та прибутку. Музика залишається одним з найбільш затребуваних культурних продуктів у світі. Підраховано, що один концерт популярної музики щорічно відвідують 55% чехів, три концерти 22,9% і що найменше, шість концертів 10,2% чехів. Музичні фестивалі також є привабливими з економічної точки зору. Згідно з дослідженням Асоціації чеських музичних фестивалів,

у 2011 році Чеська Республіка отримала до бюджету 517 млн. крон від фестивалів, що в 2,4 рази більше ніж сукупний річний дохід з ПДВ та музичної індустрії в цілому. Рівень чеської фестивальної сцени значно відрізняється від української. Насамперед тому, що в Чехії великі фестивалі можуть отримувати значні прибутки з членських внесків і багатих спонсорів й одержують дотації від державних установ. Малі фестивалі часто фінансуються приватними підприємцями та створюються коштом державних субсидій. Як правило фестивалі борються за отримання грантів від міністерства культури.

Вивчення чеського фестивального руху, який набув значних обертів за останнє десятиліття і вийшов на загально європейський рівень, дозволяє передбачити різні варіанти розвитку фестивального процесу в Україні, а отже запобігти потенційним небезпекам та організаційним помилкам й удосконалити процес створення фестивалів. Існує нагальна потреба створення в Україні фестивальних асоціацій для зменшення відставання від європейських музичних фестивалів, що приносять своїм країнам не тільки високий культурний розвиток, а й чималі кошти до державних бюджетів. Це потрібно також для входження в глобальний міжнародний фестивальний процес, який ми спостерігаємо вже півстоліття, але залишаємось осторонь його.

Музичним фестивалям присвячено багато праць вітчизняних та зарубіжних науковців. Зокрема С. Зуєв та М. Швед розглядали музичні фестивалі в Україні, але не зачіпали аспекти функціонування музичних асоціацій. У зарубіжних авторів проблематика музичних фестивалів розглянута дещо глибше та з більшим масштабом, дехто з зарубіжних авторів згадує про фестивальні асоціації в своїх наукових працях, але досі їм ще не було присвячено цілісного дослідження. Більшість інформації про асоціації можна знайти в брошурах та збірниках, які асоціації самі й випускають. Асоціація європейських фестивалів збирає різні документи і проводить різні дослідження, які потім опрацьовує і публікує у себе на веб-сайті. Це створює «Фестивальний центр знань», який є корисним для організаторів фестивалів, наукових дослідників, засобів масової інформації, для державного фінансування, фондів, потенційних спонсорів. В Україні відсутні свої фестивальні асоціації, що негативно впливає на розвиток фестивального руху, та взаємодію організаторів українських музичних фестивалів з агентами зарубіжних виконавців.

Мета статті – на основі документальних даних та включеного спостереження було розглянуто позитивні та негативні впливи фестивальних асоціацій на фестивальні рухи Чеської республіки. Виділено загальні характеристики різних асоціацій, проаналізовано їхні культурні здобутки.

Фестивальна асоціація є професійною організацією, яка об'єднує на основі прийнятих і встановлених критеріїв фестивалі. Асоціація Європейських фестивалів (скорочено АЄФ) на сьогодні об'єднує 108 міжнародних музичних фестивалів з 44 країн світу. Так з початку свого заснування невелика закрита організація, що сформувалась в Центральній Європі перетворилась у всесвітню міжнародну організацію, до якої навіть увійшли фестивалі з Африки, Південної Америки та Азії. Поправки до статуту асоціації відкрили шлях для подальшого розвитку організації, давши можливість активно працювати над створенням нових креативних програм для широкого поширення фестивального руху в світі. АЄФ була заснована в 1952 р. в Женеві легендарним диригентом Ігорем Маркевітчем і філософом Дені де Ружмоном, щоб побудувати міст розуміння між світом знань і суспільством, та містки взаємодії між окремими особами та громадами, між різними країнами, регіонами та континентами. АЄФ було засновано як клуб, до якого увійшли найкращі й найбагатші європейські фестивалі. Спочатку це було об'єднання, що складалося з фестивалів музики, театру і танцю. Але поступово музичні фестивалі почали завойовувати все

більшу перевагу над іншими видами фестивалів. Витіснивши їх, музичні фестивалі почали створювати свої окремі професійні вузько направлені асоціації та союзи. Насправді з кінця 90-х років до складу АЄФ входять тільки музичні фестивалі.

Протягом багатьох років асоціація не приймала нових членів, була закрита і працювала тільки на себе, і для своїх членів. На зустрічах – загальних зборах обговорювалися в основному філософські й загально етичні питання, не беручи до уваги можливість поділитися своїм досвідом, ідеями, інформацією. Приєднання великої кількості фестивалів з Центральної Європи призвели до великих трансформацій в організації, змусили створити Національну фестивальну секцію та нові рівні в організації, що обумовило значні кадрові зміни в комітеті. Надалі асоціація вийшла за межі Європи, – її членами стали фестивалі з інших континентів. Окрім того була проведена реструктуризація загальних зборів, що пов'язані з професійними конференціями, на яких обговорюються поточні найбільш важливі та цінні для членів теми. Асоціація працює як «майданчик» для неформальних зустрічей представників фестивалів, неформального обміну досвідом тощо. В цілому, можна відзначити, що зараз асоціація стала більш відкритою та демократичною ніж була в недалекому минулому. Змінив керівництві асоціації відбулися через початок співпраці з членами Європейського союзу в Брюсселі. АЄФ є сучасною і значущою організацією, яка надає своїм членам важливу інформацію, допомогу, консультації з експертами й величезну членську базу для встановлення нових контактів. Актуальну програму Асоціації Європейських Фестивалів можна простежити в наступних областях:

1. Створення інформативної бази для членів асоціації. Основою програми є забезпечення якості професійності фестивалів. За останні три роки спостерігається збільшення фестивалів. Проте на сьогодні через відсутність достатньої інформації ми не можемо дізнатися про їхню діяльність. Асоціація за допомогою експертів та нових знань в галузі організації намагається заповнити цю прогалину, створюючи дослідження, які доступні для кожного в Інтернеті.

Деякі національні асоціації об'єднують свої зусилля з науково-дослідними центрами, а також співпрацюють один з одним. Це не є економічно вигідно, але практична взаємодія дає можливість для аналізу роботи в порівнянні з конкурентами. Члени Європейської асоціації фестивалів отримують з перших рук від експертів результати найновіших досліджень, які ще не опубліковані, та можливість самим долучитись до процесу дослідження для аналізу власної роботи.

Асоціація Європейських фестивалів видала в 2006 році працю «EFA booksserie»¹. Книга доступна через Фестивальний центр знань. У цьому виданні підкреслюється роль мистецтва, культури й фестивалів в сучасному суспільстві. Стимулює широкі професійні й політичні та соціальні дебати з питань культури, ролі та статусу фестивалів. Одночасно до цієї міжнародної дискусії активно залучаються і представники фестивалів.

2. Фестивальна Академія. Фестивальна академія працює за ініціативою Європейської асоціації фестивалів. Бернар Февр де Арсері, колишній директор фестивалю «Бенезій» сформулював її девіз так: «Справжня роль фестивалю полягає у тому, щоб допомогти митцям набратись сміливості брати участь в нових проектах».

Академія пропонує різноманітні навчальні формати з фестивального менеджменту молодим, динамічним організаторам фестивалів. Її місія полягає в тому, щоб створювати нові підходи в фестивальному менеджменті з акцентом на основних фестивалях – мистецьких і художніх, торкаючись майже всіх дисциплін останніх.

¹ Ці п'ять професійних публікацій, присвячених філософським, етичним, але і практичні питання європейського фестивального руху

Група відомих наставників, досвідчених менеджерів з відомих мистецьких закладів і фестивалів по всьому світу створює програми й ділиться своїм багатим досвідом з учасниками у формі лекцій, семінарів, діалогів, неформальних переговорів. Вони дозволяють молодим менеджерам вийти зі свого повсякденного життя і порівняти свій досвід з іншими учасниками Академії. Основна увага приділяється відбору учасників і професіоналів, викладачами з усього світу. Академія створює нову, постійну і стійку мережеву платформу для фестивальних лідерів майбутнього.

3. Європейський дім культури. («EDK»). Проект також побудований з ініціативи Асоціації Європейських фестивалів. Його ідею визначив письменник і культурний критик Майкл Земан: «Європа має значення тільки тоді, коли є культура». Європейський дім культури пропагує цю ідею через програми, які на відповідному сайті залучають до співпраці членів та партнерів із за кордону. Таким чином розвивають публіку проводять міжнародні форуми й дебати, професійні тренінги, для обміну знань і створення міжнародних проектів.

Окремі члени «EDK» привносять динамізм у бачення культурного життя Європи. Посилуючи цю місію, вони показують свій вплив, обмінюються досвідом і креативними ідеями. Партнери «EDK» є дуже важливою групою, тому, що вони регулярно аналізують роботу транснаціональних корпорацій і урядових організацій Європейського Союзу. «EDK» має вагоме слово під час переговорів щодо культури в Європі (в Європейському парламенті тощо.).

Програма «EDK» залучає широке коло людей до дискусії про шляхи розвитку суспільства та суспільну активність через культуру. Посилує співпрацю та створює нову платформу для дискусій з цього питання. Працює з локальними партнерами для пропагування ідеї «EDK» та АСФ у всьому світі для підтримки демократичної дискусії про важливість і необхідність культури й мистецтва, не тільки для Центральної Європи. «EDK» служить центром знань для міжнародного культурного досвіду та обміну інформацією, є джерелом, що надає динаміки культурному сектору. Це сприяє європейському культурному і політичному життю, презентує європейські фестивальні рухи на високому рівні.

4. ЄФФЄ (EFFE) – Європа підтримує фестивалі, фестивалі підтримують Європу. Це нова програма для професіоналів і громадян, що беруть участь в мистецьких фестивалях Європи. Проект Європа підтримує фестивалі, фестивалі підтримують Європу (далі ЄФФЄ) який створила Європейська асоціація (Асоціація Європейських Фестивалів – АСФ). Проект підпорядкований Європейській комісії. В цілому ЄФФЄ має на меті підвищити доступність Європейської фестивальної сцени для підтримки тренду та художньої досконалості, створення інноваційного фестивального продукту. Мистецтво і культура є найбільш важливою частиною місії проекту ЄФФЄ у всьому світі, що підтримує Європу – як життєвий простір для культурного розмаїття, демократії, свободи й миру. Проект ЄФФЄ дає можливість Європейському Союзові дізнатись та оцінити роботу, яку фестивалі виконують кожен день по всій Європі. Головною місією проекту ЄФФЄ є бажання об'єднати кращі європейські фестивалі. Фестивальні центри виступають в якості координаційних центрів у всіх 28 державах-членах ЄС. Це дає можливість приєднатися до програми митцям, фестивалям, окремим представникам, творчим людям, бізнесменам та політикам у всій Європі. В цьому і виражається інноваційність проекту [1, с. 56; 3, с. 14].

Для розуміння вартості проекту ЄФФЄ потрібно оцінити програму заходів з локальних питань ЄФФЄ та інформаційно пропагандистську програму. Дослідницький проект містить моніторинг і оцінку успішності процесу та вплив проекту ЄФФЄ у співпраці з колегіальними мережами й університетами. Також програма надає

можливість навчання для молодих менеджерів фестивалів, розробляти концептуальні матеріали, які можуть поширюватися через фестивальні центри й семінари з передової практики, що організовані децентралізованим методом у співпраці з фестивальними центрами й мережами основних партнерів. У подальшій перспективі ЄФФЄ має на меті долучити до себе країни, що граничать з ЄС, які зможуть укласти угоди про співпрацю з Європейською комісією в галузі культури.

Процес відбору фестивалів вирішується фестивальним центром. Журі фестивального центру та міжнародне фестивальне журі складається з відомих представників мистецтва, культури, політики та бізнесу. Розгалужена мережа асоціації АЄФ та її партнери несуть відповідальність за досягнення організацій національного рівня. Проект ЄФФЄ стверджує, що співпраця з фестивалями призведе до утворення культурної коаліції, якої потребує Європа. Всі вище зазначені програми АЄФ свідчать про те, що асоціація стрімко розвивається та швидко реагує на події в Європі. Об'єднавшись зі структурами ЄС програма підвищила престиж організації, збільшився вплив на деякі тенденції культурного і художнього розвитку Європи [4, с. 18].

У 2017 р. відзнаку від ЄФФЄ отримали три великі українські фестивалі – ГОГОЛЬFEST (Київ), «Файне місто» (Тернопіль) та «Яворівська забавка» (Яворів). Офіційна церемонія проголошення переможців і володарів знаку EFFE відбулася 4 травня 2017 року в Німеччині [7].

З огляду на перераховані вище функції АЄФ можна констатувати, що асоціація має велике значення для розвитку та згуртуванню культурних осередків Європи та світу. Вона генерує важливі творчі проекти й служить центром знань для культурної індустрії.

Асоціація музичних фестивалів Чехії була створена з ініціативи тодішнього директора фестивалю «Празька Весна» (Pražské jaro) Олега Підгірного і директора міжнародного музичного фестивалю Брно (Brno) Мирослава Стехліка. Вони представляли собою два чеських музичних фестивалі, які були членами Європейської асоціації фестивалю. Принципи та ідеї Європейської асоціації організатори намагалися втілити в Чехії, створивши чеську національну асоціацію. Третім долучився до цієї групи один із засновників міжнародного музичного фестивалю «Яначеків май» (Janáčkův máj), його директор Яромир Яворик.

Офіційна справа про створення асоціації викликала відносно багато інформаційного шуму навіть негативного характеру. Можна сказати, що той фестиваль, який зацікавився ідеєю і принципами асоціації, відразу ж зіткнувся з думкою тих хто бачив в цьому кроці деяку елітарність. Пізніше створені законодавчі акти й встановлені принципи членства. Згодом асоціація була зареєстрована в Міністерстві внутрішніх справ в якості громадського об'єднання. Сьогодні асоціація очолює і представляє провідні музичні фестивалі в Чехії. Найважливішою умовою для прийняття до Асоціації є високий професійний рівень та безперервність фестивалю. Тобто за п'ять років діяльності одним організатором має бути проведено, як мінімум десять концертів, що відповідають критеріям якості та міжнародного стандарту. Варто відзначити основні критерії Асоціації музичних фестивалів Чехії. Важливим моментом є те, що асоціація поширюється по всій Чеській Республіці, пропонуючи якісну музичну культуру в усіх її напрямках не тільки у великих центрах (Прага, Брно, Острава), але і в невеликих містах наприклад: Їглава, Гуквальд, Літомісл або Зноймо [6].

Асоціація музичних фестивалів в Чеській Республіці, відповідно до своїх статутів і політики, намагається стати професійною асоціацією, яка служила б місцем обміну досвідом, інформацією, та взаємної підтримки фестивального руху Чехії. Згодом асоціація стала партнером з музичних питань, для Міністерством культури Чеської

Республіки, та почала співпрацю з Інститутом Мистецтв (колишній Театральний інститут) в Празі. Значення асоціації стрімко зросло зі збільшенням числа членів та після свого публічного представлення громадськості. Асоціація не отримує доходів від держави, управляє тільки своїми власними ресурсами, сформованими шляхом членських внесків. З цих внесків, які використовуються в першу чергу для забезпечення функціонування та управління організацією, після п'ятнадцяти років виплачується допомога одному з членів на підставі рішення загальних зборів. Для великих фестивалів дуже важливою є економічна допомога. Наприклад, фестиваль класичної музики «Яначеків Гуквальди», що проходить просто неба на території замку «Гуквальди» та названий на честь відомого чеського композитора Леоша Яначека, отримавши цю допомогу, значною мірою зміг вийти з глибокої кризи [2].

Асоціація музичних фестивалів Чеської Республіки в 1996 р. стала визнаним колективним членом Європейської музичної асоціації. Одне з наступних засідань народної секції АМФ було проведено в 2000 р. в Оставі межам Міжнародного музичного фестивалю «Яначеків май». Більш тісне співробітництво в Європі, поки гальмується через слабкі економічні можливості чеських фестивалів та чеської асоціації. Взаємний обмін інформацією та досвідом ясно показує, що більшість проблем є однаковими. Це, в першу чергу, питання відвідуваності фестивалів можливості використання внутрішнього і зовнішнього туризму.

Економічні проблеми бувають дуже різні, вони прямо пропорційні економічній могутності країни та розвитку культури і мистецтва в цій країні. Чехія не входить до фестивальних лідерів Європейського ринку. В різних дослідженнях дуже часто спостерігається тенденція розглядати фестивалі з точки зору соціологічних опитувань: вік і соціальний рівень публіки, як вона добиралася на фестиваль, популярність програми, кількість відвідуваних концертів тощо. В той час, як АМФ Чеської Республіки об'єднує виключно фестивалі класичної музики (винятком є джаз, який можуть включити в програму)², асоціації скандинавських країн часто об'єднують фестивалі класичної музики, джазу, популярної та народної музики разом з балетом та кіно [4, с. 92].

Якщо порівнювати українські музичні фестивалі з чеськими то вони дуже схожі за рівнем економічної потужності, вони суттєво економічно відстають від інших європейських фестивалів. Однак наявність асоціацій в Чехії гарантує своїм фестивалям економічну безпеку, що дає їм більшого фінансового ресурсу на рекламу і технічне забезпечення. В той час як вітчизняні організатори фестивалів беруть кредити в банках, залишаючись незастрахованими від збитків у разі виникнення різних непередбачуваних ситуацій. Загалом слід визначити, що робота з засобами масової інформації та реклама в чеських фестивалів на більш високому рівні ніж в Україні.

Музичні фестивалі є частиною культурного простору, який фінансується в Чеській Республіці шляхом залучення ресурсів приватного та державного сектору. Державні фонди є важливими для фінансування культури, але міжнародне порівняння за 2016 р. показало, що частка культурних видатків з державного бюджету є відносно низькою – 0,66% [6].

Узагальнюючи вище сказане, доходимо висновку, що європейські фестивальні асоціації, мають важливе значення, як для членів цих об'єднань, так і для загального розвитку фестивальних рухів у Європі. Асоціації фестивалів які існують в Європі, позитивно впливають на розвиток культури та економіки ЄС. Вони об'єднують фестивалі в один великий стабільно працюючий механізм в креативній індустрії,

²Типовим представником такого профільного фестивалю в рамках АМФ Чехії є фестиваль класичної музики «Струни Осені»(Strunypodzimu).

створюючи міжнародне фестивальне коло. Чеські фестивальні асоціації активно співпрацюють з європейськими структурами допомагаючи таким чином національним фестивалям підвищити їхню якість з метою виходу на міжнародні ринки та залучення іноземних відвідувачів. Актуальним залишається питання створення аналогу асоціації музичних фестивалів Чехії у нашій країні. Це необхідно, в першу чергу, для підтримки тих авторитетних українських фестивалів, які були рушієм побудови незалежності нашої країни, але зараз заходяться в процесі зникнення. Разом зі створенням власної асоціації музичних фестивалів для вітчизняних фестивалів відкриється можливість стати повноправними членам ЄФФЄ, та вийти на новий міжнародний ринок. Національна асоціація зможе не тільки підтримувати молоді та вже відомі фестивалі, а й зможе направляти отримані кошти від фестивалів-членів асоціації до міських бюджетів, в обхід корумпованих схем. Це безумовно сприятиме розвитку фестивального руху України виводячи його на новий більш якісний європейський рівень. Отже, для реалізації плану євроінтеграції країни актуальним є створення Української асоціації музичних фестивалів.

Список використаної літератури

1. Vačuvčík R. Kultura a my : vztahy na poptávkové straně trhů kulturních produktů // R. Vačuvčík. – Zlín : VeRBuM, 2009. - 200 s.
2. Černá B. Marketingové komunikace hudebního festivalu Hrachovka [Electronic resource] / B. Černá. // Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009. — Mode of access : <http://hdl.handle.net/10563/9779>
3. Jaurek J. Festivaly a festivalové asociace / J. Jaurek // Hudební festival jako fenomén hudební kultury 20. Století : sborník z 24. ročníku muzikologické konference Janáčkiana (Ostrava 14. a 15. cervna 2000). – Ostrava : Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2002 2002. – S. 13–15.
4. Mattyašovská J. Interakce festivalů klasické hudby s turistickým ruchem v ČR / J. Mattyašovská // Sborník z Konference Asociace hudebních festivalů ČR na téma uměleckých i ekonomických přínosů festivalů klasické hudby v ČR, Rytířský sál Valdštejnského paláce – Sídlo Senátu PČR. 1. 10. 2015. – S. 18–19.
5. Raabová T. Analýza ekonomického dopadu Asociace hudebních festivalů České republiky 2011 / T. Raabová. - Praha, 2012. – S. 112.
6. Zibura L. Marketing a propagace malých hudebních festivalů v České republice [Electronic resource] : Bakalářská práce / L. Zibura; Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. – – Mode of access : <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/62488>
7. Три українські фестивалі отримали відзнаку європейської асоціації фестивалів – EFFE [Електронний ресурс] // Міністерство культури України. – 2017. – Режим доступу : http://mincult.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=245252081 ; Try ukrainski festyvali otrymaly vidznaku yevropeiskoi asotsiatsii festyvaliv – EFFE [Elektronnyi resurs] // Ministerstvo kultury Ukrainy. – 2017. – Rezhym dostupu : http://mincult.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=245252081

Стаття надійшла до редакції 05.10.2017

S. Berezhnyk

**THE INFLUENCE OF MUSIC ASSOCIATIONS ON THE DEVELOPMENT OF
THE FESTIVAL MOVEMENT IN THE CZECH REPUBLIC**

This article is devoted to associations of musical festivals, which serve as an important mechanism and a component of intercultural communication. Each festival that exists today in Europe is a part of the overall cultural panorama of its country and forms its cultural identity. Festivals, as a part of the artistic market of the country, resolve a whole range of socio-cultural tasks, namely: the reproduction of the latest samples of musical art in their own country; the development of traditions and dissemination of the national cultural heritage in the world; the expansion of informative and creative ties between the participants of the festivals; the popularization of individual pages of national culture and history. These are creative associations that help festivals and their organizers develop and properly perform their functions.

The associations of festivals that exist in Europe have a positive effect on the development of the EU's culture and economy. They combine festivals into one stable working mechanism in the creative industry, creating an international "festival circle". The Czech festivals associations actively co-operate with European structures, thus helping national festivals improve their quality in order to enter international markets and attract foreign visitors. Comparing the Ukrainian music festivals with the Czechs festivals, we constitute that they are very similar in terms of economic power; they are significantly lagging behind other European festivals. However, the presence of associations in the Czech Republic guarantees its festivals economic security, which gives them more financial resources for advertising and technical support.

Unlike European music festivals organizers, domestic organizers of festivals take loans in banks, remaining uninsured from losses in case of various unpredictable situations. In general, it should be noted that working with media and advertising at Czech festivals is higher than in Ukraine. The question of creating an analogue of the association of musical festivals of Czech Republic in our country remains relevant. This is necessary, first and foremost, to support those authoritative Ukrainian festivals that have been the driving force for building our country's independence but now they are in the process of disappearing. Together with the creation of its own association of music festivals for domestic festivals, there will appear an opportunity for full members of the European Football Federation to enter the new international market.

The National Association will not only be able to support young people and well-known festivals, but it will also be able to send received funds from association festivals to city budgets, bypassing corrupt schemes. This will definitely contribute to the development of the festival movement of Ukraine by bringing it to a new, more qualitative European level. Therefore, for the implementation of the European integration plan of the country, the creation of the Ukrainian Association of Music Festivals is an urgent matter.

Key words: *associations, Czech Republic, intercultural relationships, music festivals.*